

14.1.2021

Punasolujen folaatti –tutkimus (1414 fE-Folaat) lopetetaan 20.1.2021 alkaen

Tutkimukset

1414 fE-Folaat, Punasolujen folaatti (lopetettava)

[1416 fS-Folaat, Seerumin folaatti \(korvaava\)](#)

Asia

Suomessa on käytetty yleisesti makrosytaarisen anemian ja folaatin puutteen diagnostiikassa punasolujen folaattia (1414 fE-Folaat), kun taas muualla maailmassa on käytössä seerumin folaatti (1416 fS-Folaat) (1,2). Syynä siirtymisessä seeruminäytteen käyttöön on ollut fE-Folaatti-menetelmien väliset suuret tulostaseroerot eri valmistajien menetelmissä sekä punasolumenetelmän huono toistettavuus, mikä on seurausta fE-Folaat-metodin esikäsitteystä ja siihen kuuluvasta veren hematokriitin määrittämisestä. Tutkimuksissa onkin tuotu esiin fS-Folaatin yhdenvertaisuutta ja menetelmällisiä etuja foolihapon puutteen diagnostiikassa verrattuna fE-Folaattiin.

Yleistyvän käytännön mukaisesti ISLAB lopettaa 20.1.2021 lähtien fE-Folaat tutkimuksen ja korvaa sen fS-Folaat tutkimuksella. Tutkimusta fE-Folaat ei voi tilata enää 20.1.2021 jälkeen. Ennen 20.1.2021 tulevaisuuteen tehdyt fE-Folaat-pyyntöjä analysoidaan pyynnön mukaisesti 28.3.2021 saakka, jonka jälkeen tulevaisuuteen tehdyt pyynnöt vastataan nollahinnalla lausunnolla: "Tutkimus on lopetettu, suosittelemme tekemään fS-Folaat pyynnön." Lähetämme vielä erillisen muistutuksen pyyntöjä tehneisiin yksiköihin. fS-Folaat-menetelmä ja viitearvot eivät muutu.

Makrosytaarisen anemian selvittelyyn suositellaan fS-Folaatin ohella seerumin B12-vitamiinin aktiivisen muodon pitoisuutta (1142 S -B12-TC2). Varmistustutkimuksina folaatin puutteessa käyvät tarvittaessa seerumin metyyliimaleoniatti (4147 S-MetMal) ja plasman homokysteiniini (1867 P-Hcyst).

Viitteet:

1. Galloway M., Rushworth L.: Red cell or serum folate? Results from the national pathology alliance benchmarking review, J Clin Pathol 2003;56:924-926.
2. Farrell C-J.L. et al. Red cell or serum folate: what to do in clinical practice? Clin Chem Lab Med 2013;51:555-569
3. De Bruyn E. et al. Serum and red blood cell folate testing for folate deficiency: new features? Eur J Hematology 2014;92:354-359

Päivi Ylikangas
johtava ylilääkäri
ISLAB

Jarkko Romppanen
osastonylilääkäri
ISLAB

Esa Hämäläinen
professori
ISLAB/Itä-Suomen yliopisto

Jakelu

ISLABin aluelaboratorioiden johtajat

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin sairaalat ja terveyskeskukset

Siun soten sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymän sairaalat ja terveyskeskukset

Essote Etelä-Savon sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymä sairaalat ja terveyskeskukset

Itä-Savon sairaanhoitopiirin sairaalat ja terveyskeskukset

OA:KEMAUT

Internet, intranet